

Η επιτυχία της μονάδας εξαρτάται από το σωστό ενσταυλισμό των νεαρών μοσχαριών

Γεώργιος Παπαϊωάννου

Λειτουργός Γεωργίας Α΄
στο Τμήμα Γεωργίας

Όπως όλα τα νεογέννητα, έτσι και τα μοσχάρια χρειάζονται ένα ειδικό περιβάλλον για να μεγαλώσουν και να ευδοκιμήσουν. Πέραν του γεγονότος ότι, τα νεαρά μοσχάρια αποτελούν το μέλλον κάθε μονάδας, η στέγασή τους, συχνά, παραβλέπεται ή αποτελεί δευτερεύον θέμα. Συχνά, παρατηρείται το φαινόμενο μετατροπής υφιστάμενων υποστατικών, που χρησιμοποιούνταν για άλλο σκοπό, σε υποστατικά στέγασης των μοσχαριών, με αποτέλεσμα την πρόκληση ασθενειών στα ζώα. Επίσης, παρατηρείται το φαινόμενο στέγασης των νεογέννητων μοσχαριών με τα μεγαλύτερα ζώα. Αυτή η πρακτική θεωρείται εντελώς λανθασμένη αφού το αδύνατο ανοσοποιητικό τους σύστημα αναγκάζεται να καταπολεμήσει διάφορες ασθένειες των ενήλικων ζώων, με αποτέλεσμα να διακινδυνεύεται η υγεία και η ευημερία τους. Η διατήρηση των νεογέννητων μοσχαριών σε εσωτερικό χώρο τα προστατεύει από τις αντίξοες καιρικές συνθήκες και προστατεύει, επίσης, το προσωπικό που τα περιποιείται, με αποτέλεσμα να τους αφιερώνει περισσότερο χρόνο και να τα παρατηρεί ατομικά. Πρέπει, όμως, να σημειωθεί ότι, κάθε σύστημα στέγασης έχει τα πλεονεκτήματά του όπως και τα μειονεκτήματά του.

Ο κτηνοτρόφος έχει τον πλήρη έλεγχο του **περιβάλλοντος** του νεογέννητου. Εάν ο χώρος όπου στεγάζονται τα μοσχάρια δεν είναι κατάλληλα τοποθετημένος έτσι που να παρέχει κατάλληλο αερισμό και ηλιοφάνεια, τότε τα μοσχάρια δεν αναπτύσσονται σωστά. Τα μοσχάρια τα οποία στεγάζονται σε ατομικά κλουβιά με ελεύθερο εξωτερικό χώρο αποφασίζουν από μόνα τους εάν θα βρίσκονται εντός ή εκτός του κλουβιού, αναλόγως με τις καιρικές συνθήκες που επικρατούν. Στις περιπτώσεις που τα μοσχάρια στεγάζονται σε εσωτερικό χώρο, τότε ο κτηνοτρόφος έχει την απόλυτη ευθύνη για το περιβάλλον του ζώου. Η περιορισμένη έκθεση του νεαρού μοσχαριού στον ήλιο θεωρείται ένα από τα μεγαλύτερα λάθη στη διαχείριση των μοσχαριών. Η έκθεσή τους στον ήλιο έχει εκπληκτικά αποτελέσματα στον τρόπο και στο ρυθμό που αναπτύσσονται.

Η **κυκλοφορία και εναλλαγή του αέρα** στα υποστατικά των μοσχαριών, στις περιπτώσεις που στεγάζονται σε εσωτερικό χώρο, πρέπει να είναι τέσσερις φορές ανά ώρα τις περιόδους όπου επικρατεί κρύος καιρός, 15 φορές ανά ώρα όταν ο καιρός είναι ήπιος και 60 φορές την ώρα όταν ο καιρός είναι ζεστός. Τις περισσότερες φορές, η εγκατάσταση αεριστήρων στα υποστατικά των μοσχαριών δεν προκαλεί εναλλαγή του αέρα απλά κίνηση του. Ο σωστός εξαερισμός απαιτεί την εναλλαγή του αέρα στα υποστατικά με φρέσκο, ομοιόμορφα σε όλο το μήκος των υποστατικών, σε ταχύτητα που να μην προκαλεί κρύο ρεύμα και επηρεάζει τα μοσχάρια αρνητικά. Τα κρύα ρεύματα στα υποστατικά προκαλούν πνευμονία ή και άλλα αναπνευστικά προβλήματα στα νεογέννητα.

Στις περιπτώσεις που χρησιμοποιείται **υπόστρωμα στα υποστατικά** των μοσχαριών, τότε αυτό θα πρέπει να διατηρείται πάντοτε καθαρό και στεγνό. Η χρήση υποστρώματος από αχυροποκαλάμη, ικανοποιητικού βάθους, θα δώσει στα νεαρά ζώα ένα μέρος να φωλιάσουν και έτσι να διατηρήσουν τη θερμότητα του σώματός τους, ειδικά το Χειμώνα. Μοσχάρια καταπονημένα και κρύα δεν αυξάνουν το σωματικό τους βάρος και είναι πιο ευπαθή σε ασθένειες όπως πνευμονία και διάρροιες. Επίσης, τα υποστατικά πρέπει να είναι σχεδιασμένα με τέτοιο τρόπο, έτσι που να έχουν σωστή αποστράγγιση, να καθαρίζονται και να απολυμαίνονται εύκολα. Τα υποστατικά θα πρέπει να καθαρίζονται και να απολυμαίνονται μεταξύ παρτίδων, ενδεικτικά κάθε 6–8 εβδομάδες αναλόγως με το σύστημα απογαλακτισμού.

Ο υπερπληθυσμός σε ομάδες μοσχαριών είναι ένα κοινό πρόβλημα που παρατηρείται σε αρκετές μονάδες. Το κλειδί της επιτυχίας οφείλεται στη **διατήρηση μικρού αριθμού μοσχαριών ανά ομάδα**, με αποτέλεσμα τα ζώα να έχουν αρκετό χώρο και να μεγαλώνουν σωστά και ομοιόμορφα.

Όταν τα μοσχάρια στεγάζονται σε εσωτερικό χώρο είναι δυσκολότερο να εντοπιστούν τα άρρωστα. Το **προσωπικό** που περιποιείται τα νεαρά μοσχάρια, καθημερινά, πρέπει να είναι κατάλληλα εκπαιδευμένο, να αναγνωρίζει πότε ένα μοσχάρι είναι άρρωστο από τη συμπεριφορά του, πριν ακόμα φτάσει να αρρωστήσει βαριά. Είναι σημαντικό το προσωπικό να είναι εκπαιδευμένο και να αναγνωρίζει τη συμπεριφορά των ζώων όταν αυτά είναι υγιή έτσι που να τα αναγνωρίζουν ευκολότερα όταν παρουσιάσουν συμπτώματα ασθένειας στα αρχικά στάδια.

Τέλος, θα πρέπει να δοθεί σημασία στη μεταβατική περίοδο όταν τα μοσχάρια μετακινούνται από τα ατομικά κλουβιά στα ομαδικά. Θα πρέπει, επίσης, οι κτηνοτρόφοι να ανταλλάσσουν τις εμπειρίες τους όσον αφορά τη διαχείριση των νεαρών μοσχαριών στους διάφορους τύπους στέγασης τους. Για περισσότερες πληροφορίες σχετικά με το θέμα αυτό, οι ενδιαφερόμενοι μπορούν να απευθύνονται στα Επαρχιακά και Περιφερειακά Γραφεία του Τμήματος Γεωργίας.

Ατομικά κλουβιά στέγασης μοσχαριών με υπόστρωμα και εξωτερικό χώρο

Απολύμανση κλουβιών μεταξύ παρτίδων

Ατομικά κλουβιά μοσχαριών σε στεγασμένο χώρο

Ατομικά κλουβιά μοσχαριών σε στεγασμένο χώρο με κατάλληλο αερισμό και ικανοποιητική ηλιοφάνεια